

забувають своє минуле, тому по всій країні існує незлічена кількість саме історичних музеїв, особливо на тему Польського війська, Другої світової війни і євреїв. Не раз ви почуєте імена видатних мешканців Польщі, що прославили свою країну на увесь світ, наприклад, Марія Склодовська-Кюрі, Миколай Коперник чи Фредерик Шопен, на честь яких створено також багато музеїв, вулиць і пам'ятних місць [6].

Отже, з туристичної точки зору, Польща – один з найзручніших варіантів подорожі для українців. Завдяки сусідньому розташуванню, великій кількості цікавих історичних і сучасних місць, природним пам'яткам, відносно недорогому проживанню, а також що важливо – подібності менталітету. В останні роки Польща активно розвивається у сфері туризму, тому гостинно приймає усіх подорожуючих!

Список використаних джерел

1. Польский менталитет, общество и его привычки URL: <http://polandtripsri.blogspot.com/2017/04/blog-post.html>
2. Стражний О. Український менталітет: ілюзії – міфи – реальність. К.: Дух і літера, 2017. – 456 с.
3. Життя в Польщі. URL: <https://entrant.eu/zhyttya-v-polshhi/>
4. Традиции и менталитет поляков: что нужно знать туристу URL: <http://trip2poland.ru/traditions-and-mentality/>
5. Польща URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Польща>
6. Секреты этикета: как правильно вести себя в Польше URL: <https://liferhacker.ru/sekrety-etiketa-kak-vesti-sebya-v-polshe/>

Бусел В.М., студентка гр. Т-171

Зеленська О.О., к.е.н., доцент,

Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)

ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день екологічний туризм в Україні набуває все більшої популярності. Це пояснюється тим, що більшість людей проживає в містах і багато з них ведуть одноманітний та неактивний спосіб життя. І тому у багатьох є бажання змінити обстановку. На сьогоднішній день екотуристичні мандрівки організуються переважно самостійно, комерційна діяльність у цьому напрямі тільки зароджується. Однак є помітне виокремлення двох шляхів розвитку екологічного туризму — спортивно-туристські подорожі в екстремальних природних умовах та організований відпочинок у сільській місцевості із залученням до традиційної місцевої культури.

У науковому доробку є багато праць, які присвячені проблемам та перспективам розвитку екотуризму як в Україні, так і у світі. Зокрема, Т. В. Бочкарьова, А. С. Кусков, В. П. Кекушев, В. П. Сергеев, В. Б. Степаницький вивчають місце й роль екологічного туризму в системі туристської діяльності, його специфіку та завдання, аналізують міжнародний досвід та оцінюють можливість його застосування на теренах України.

«Екотуризм» (екологічний туризм) - це вид туризму, при якому туристи відвідують малозмінені або незмінені території, які мають унікальні природні та історико-культурні ресурси. Екологічний туризм відповідає основним принципам сталого розвитку туризму. Також він всіляко сприяє розширенню екологічної свідомості серед відвідувачів, зростанню рівня екологічної культури подорожуючих і життєвого рівня місцевого населення. Цей вид туризму передбачає дотримання жорстких правил поведінки в природному середовищі.

Екотур має багато особливостей, які відрізняють його від масового туризму. Такі подорожі здійснюються порівняно невеликими групами. Туристи мають на меті необхідність спілкування з природою, прагнення отримати естетичне та моральне задоволення від неї, побачити унікальні ландшафти. Ще одна вагома особливість екологічного туризму полягає у тому, що мандрівники цікавляться екологією та є екологічно свідомими. Туристи готові на час забути про всі переваги цивілізації та навіть відмовитися, на деякий час, від певних звичок заради підтримки середовища. Крім того, екотуризм передбачає певну екологічну освіту в поєднанні з пізнанням пам'яток природи, архітектури, культурних особливостей місцевого населення. Екологічний туризм в Україні почав розвиватися не так давно, але сьогодні багато учасників туристичного ринку пропонують свій продукт з префіксом «еко» [1].

Зараз багато подорожей по заповідниках і національних парках України мають чимало серйозних недоліків. Найголовніший - це освітній аспект, він українському екотуризмі розвинений недостатньо — частіше екскурсія або тур мають на меті відвідати пам'яток, екзотичних «чудес» і «красот» природи, а не вирішення екологічних проблем та активну участь у їх вирішенні [2].

Тож «абсолютно позитивних» прикладів розвитку екологічного туризму в Україні обмаль. Проте серед позитивних аспектів можна назвати успішну реалізацію конкретних принципів екотуризму. Нині існують чотири види екотуризму та екотурів.

1. Науковий туризм. Під час наукових екотурів туристи беруть участь у різноманітних дослідженнях природи, здійснюють польові спостереження. Зазвичай туристськими DESTИНАЦІЯМИ в таких турах є заповідники, заказники, національні парки тощо.

2. Тури історії природи. Це подорожі, пов'язані з пізнанням навколишньої природи й місцевої культури. Переважно такі тури є сукупністю навчальних і тематичних екскурсій, що проходять спеціально облаштованими екологічними стежками. Найчастіше організуються на територіях заповідників і національних парків.

3. Пригодницький туризм, що об'єднує всі подорожі, пов'язані з активними способами переміщення та відпочинку на природі, мета яких — нові відчуття, враження, поліпшення туристом фізичної форми та досягнення спортивних результатів. Це такі види туризму, як альпінізм, скелелазіння, льодолазіння, спелеотуризм, гірський і пішохідний туризм, водний, лижний і гірськолижний туризм, каньйонінг, кінний туризм, маунтбайк, дайвінг, парапланеризм тощо.

4. Подорожі в природні резервати. Висока атрактивність унікальних та екзотичних природних об'єктів і явищ, що розміщені на ООПТ, приваблює безліч туристів [3].

Україна має сприятливі природно-кліматичні умови, гарні ландшафти та володіє значною культурно-історичною спадщиною. Зважаючи на це, вона має шанс долучитися до світового туристичного процесу. Також Україна володіє достатніми екотуристичними ресурсами, такими як біосферні заповідники, природні заповідники, національно-природні парки та інші об'єкти природно-заповідного фонду, використання яких сприятиме розвитку інфраструктури та територіальній організації екотуристичної діяльності (рис. 1).

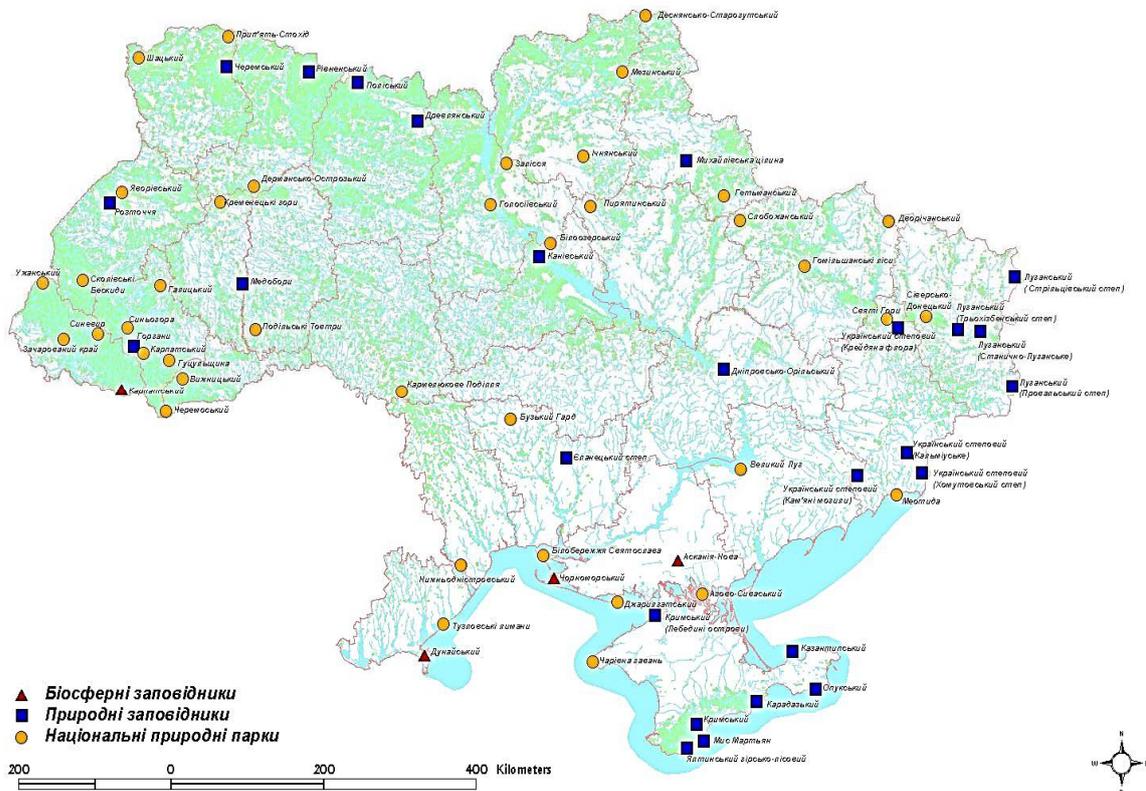

Рис. 1. Розміщення установ природно-заповідного фонду України

Із нашої точки зору, найкращими місцями для розвитку екотуризму в Україні є:

1. Херсонська область. Її унікальність полягає в тому, що вона омивається двома морями: Чорним і Азовським. Саме тут розташована найбільша в Європі пустеля — Олешківська. А ще є два безлюдні острови — Джарилгач і Бірючий. Цікавим є також біосферний заповідник Асканія-Нова.

2. Подільські Товтри — залишки узбережних рифів, які розтягнулися вздовж давньої берегової лінії. Територія Товтр містить прекрасні туристичні місця з живописним видом на річку Дністер, Збруч, Смотрич та Бакотську затоку. А ще на території Товтр і прилеглих районів є кілька середньовічних замків і фортець, зокрема ті, які називають українськими архітектурними дивами, — Кам'янець-Подільський замок та Хотинська фортеця.

3. Карпати. Тут розташоване містичне озеро Синевир (частина національного природного заповідника «Синевир»). У Карпатах теж є заповідники, природні та ландшафтні парки, а ще немало цікавих місць з багатою історією.

4. Каньйони Миколаївської області. У долинах річки Південний Буг та її притоків розташувалися кілька скелястих каньйонів. Насправді, це залишки давніх гір, які простягалися на 1000 км з північно-заходу на південний схід. Актівський каньйон у Миколаївській області — єдиний у Європі, який за своїми геолого-ландшафтними показниками в мініатюрі з величезною точністю нагадує знамениті каньйони північної Америки.

5. Дніпровські береги в Черкаській області, зокрема Буцький каньйон, Канівський державний природний заповідник тощо. Крім того, в Черкаській області є автентичні села й міста, які можна назвати культурними скарбами. Наприклад, парк «Софіївка», Тарасова (Чернеча) гора, осередки трипільської культури тощо.

Таким чином, екологічний туризм - це туристські відвідування малозмінених або змінених територій, які мають унікальні природні та історико-культурні ресурси, які відповідають принципам сталого розвитку туризму. Вони сприяють соціальному та економічному розвитку регіонів які відвідують, підвищенню рівня екологічної культури мандрівників і життєвого рівня місцевого населення. Цей вид туризму містить освітній і пізнавальний компоненти. Відтак, уряд і суб'єкти туристичної діяльності мають опікуватися розвитком екологічного туризму і, більш того - винести його в розряд пріоритетних напрямів розвитку туристичної галузі України. Це матиме позитивний економічний, екологічний і соціальний вплив на розвиток суспільства.

Список використаних джерел

1. Українська асоціація активного та екологічного туризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uaeta.org/ua/tourism/17>
2. Дмитрук, О. Ю. (2004). Екологічний туризм: сучасні концепції менеджменту і маркетингу: навчальний посібник. Київ: Альтерпрес.
3. Види екологічного туризму [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://ua-referat.com/Види_екологічного_туризму

Вертебна І.М., студентка гр. Т-71

Безуглий І.В., к.е.н., доцент

Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)

МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНИХ МЕРЕЖ В УКРАЇНІ

Мережеві готелі мають безумовні переваги над окремими засобами розміщення. Такі переваги складаються з: збільшення цінової та нецінової конкурентоздатності за рахунок зниження витрат та впровадження жорстких стандартів, які підсилюють якість послуг; концепції ресурсів для впровадження інновацій та використанні нових технологій; забезпеченість ресурсами для присутності в глобальних системах бронювання; використання відомого бренда та поєднанні з цим маркетингові переваги; можливість впровадження комплексних програм навчання персоналу; більш ефективно вирішення проблем трудової міграції; збільшення можливостей задоволення попиту в розміщенні в періоди збільшення попиту.

Організація діяльності готельних мереж базується на використанні різноманітних бізнес-моделей. Під бізнес-моделями розуміється спосіб отримання прибутку від діяльності готельного підприємства. Виділяють «класичні готелі», «колекції готелів» та «проміжний вид». «Класичні готелі» максимально ідентичні, пропонують стандартизований набір послуг, об'єднані в мережу контрактами управління чи франшизою. Прикладами в Україні можуть слугувати InterContinentalHotel (готелі в Києві та Львові), Hilton Hotel & Resorts, Marriot International, Accor Hotel. Така організаційна форма призначена для підвищення рівня уніфікації та темпів міжнародної географічної експансії. Концепція «колекція готелів» передбачає наявність власних назв готелів, які відображують певні особливості дестинації. При цьому підтримуються єдині стандарти обслуговування. Наприклад, готельна мережа «Royal Hotel and SPA Resorts», яка об'єднує готелі різного функціонального спрямування. Так п'ять готелів розташовані у Києві та призначені для розміщення ділових туристів. Чотири готелі розташовані у Трускавці, призначені для організації оздоровлення та лікування. Один готель розташований на гірськолижному курорті в Буковелі. «Проміжний вид» готельної мережі об'єднує характеристики структур перших двох категорій. Комплекс може складатися із унікальних для країни схемою розташування об'єктів, але регулювання їх діяльності відбувається управляючою компанією. Готельна мережа «Premie rHotel and Resorts» включає до свого складу 17 готелів категоріями від 2-х до 5-ти зірок, які розташовані в 11 населених пунктах та об'єднують три різноспрямовані бренди. Така бізнес-модель дозволяє ефективно проводити пошук нових об'єктів для мережі (рис. 1).